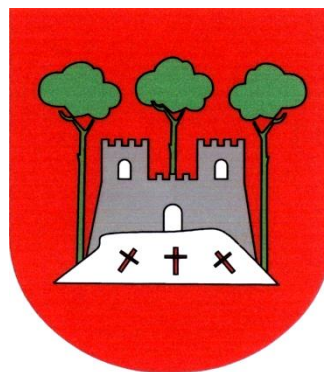

**WÓJT GMINY
BIAŁOPOLE**

**RAPORT O STANIE GMINY
BIAŁOPOLE ZA 2023 ROK**

Białopole, 25.04.2024 rok

RAPORT O STANIE GMINY BIAŁOPOLE ZA ROK 2023

Na podstawie art. 28aa. ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Białopole przedstawia raport o stanie Gminy za 2023 rok.

Przy opracowaniu raportu o stanie gminy podstawowymi dokumentami były:

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok.
2. Raport o stanie oświaty w 2023 roku.

I. Realizacja polityki, programów i strategii

W gminie w 2023 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia Rozwoju Gminy Białopole na lata 2016 – 2024;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2023 – 2026;
- Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białopole na lata 2017 – 2025;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024.

Głównym celem Strategii Rozwoju Gminy Białopole jest podniesienie poziomu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej. W 2023 roku działania samorządu były skierowane głównie na realizację projektów infrastrukturalnych dofinansowanych środkami ze źródeł zewnętrznych.

Ogółem w budżecie gminy na zadania inwestycyjne i remont dróg wydatkowano rekordową w historii gminy kwotę 19 mln 027,4 tys. zł.

Zrealizowano następujące zadania:

- Zakończono modernizację infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Białopole, zmodernizowano ujęcia wody w Białopolu i Raciborowicach, wymieniono stare wodomierze na elektroniczne oraz wybudowano 2 instalacje fotowoltaiczne. W 2023 roku na to zadanie wydatkowano 7 mln 104,5 tys. zł, w tym 4 mln 306,6 tys. zł dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład, 1 mln zł otrzymana nagroda za najwyższy wzrost poziomu szczepień w powiecie, 1 mln 577,3 tys. zł subwencja celowa na inwestycje wodno – sanitarne oraz 220,6 tys. zł udział własny gminy.

Zmodernizowane ujęcie wody w Raciborowicach

Zmodernizowane ujęcie wody w Białopolu

- Zakończono wielofunkcyjną inwestycję odnowę centrum miejscowości Białopole. Na obiekcie organizowane są imprezy plenerowe oraz prowadzone targowisko gminne. Uroczyste otwarcie amfiteatru odbyło się podczas gminnych dożynek. W 2023 roku na tę inwestycję wydatkowano 2 mln 805,9 tys. zł, w tym 2 mln 590 tys. zł dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład oraz 215,9 tys. zł udział własny gminy.

Odnowione Centrum Białopola

Zmodernizowany plac targowy w Białopolu

Uroczyste otwarcie amfiteatru podczas dożynek gminnych w 2023 roku

- Wykonano modernizację 4,0 km dróg gminnych w Białopolu 1 km ul. Staszica, w Raciborowicach 2,3 km (0,8 km do Karolichy i 1,5 km Strzelce - Kolonia - Raciborowice - Kolonia) w Strzelcach 0,7 km do Kicina. Koszt modernizacji wyniósł 2 mln 68,5 tys. zł, w tym dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład 1 mln 904,8 tys. zł oraz udział gminy 125 tys. zł.

Zmodernizowana droga gminna Strzelce – Kicin

Zmodernizowana droga gminna w Raciborowicach, Strzelce - Kolonia – Raciborowice - Kolonia

- Przebudowano 4,5 km dróg gminnych w Buśnie przez PRDM Hrubieszów za kwotę 3 mln 061,7 tys. zł, udział gminy wyniósł 337 tys. zł, pozostała kwota to dotacja z Edycji PGR Rządowego Funduszu Polski Ład.

Zmodernizowana droga gminna w Buśno – Teresin

Zmodernizowana droga gminna w Buśno – Białopole

- Wykonano remont 1,8 km dróg w Teresinie za kwotę 1 mln 036 tys. zł. Na to zadanie gmina otrzymała dotacje z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 492,1 tys. zł, udział budżetu gminy w tym projekcie wynosi 544,5 tys. zł.

Wyremontowana droga gminna w Teresinie

- Dla OSP Białopole został zakupiony nowy średni samochód pożarniczy marki Volvo za kwotę 1 mln 159,9 tys. zł. Dofinansowanie Rządowe jako dotacja z WFOŚiGW 475 tys. zł, gmina dofinansowała zakup samochodu środkami własnymi w kwocie 684,9 tys. zł, które stanowiły preferencyjną pożyczkę z WFOŚiGW w Lublinie.

Nowy samochód pożarniczy OSP Białopole

- Przebudowano ul. Leśną w Białopolu na odcinku 400 m. Koszt zadania ogółem wyniósł 251,3 tys. zł, w tym udział gminy 157,3 tys. zł. Na to zadanie Gmina Białopole otrzymała dotację z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 94 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

- Dla SP Białopole zakupiono mobilną strzelnicę wirtualną. Wartość zadania wyniosła 175 tys. zł, udział gminy w tym projekcie wyniósł 35 tys. zł.

Strzelnica wirtualna Szkoły Podstawowej w Białopolu

- Wykonano II etap modernizacji świetlicy w Strzelcach za środki unijne za kwotę 137,8 tys. zł, m.in. wykonano c.o. ekologiczne na pellet oraz przeprowadzono remont wewnątrz świetlicy. Środki na to zadanie w 100% pozyskała OSP Strzelce z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Lider+ zarządzanego przez Lokalną Grupę Działania Ziemi Chełmskiej.

Zmodernizowana świetlica w Strzelcach

Na terenie gminy w partnerstwie z powiatem zakończona została przebudowa 7,6 km dróg powiatowych. Wartość projektu 10 mln 401 tys. zł, w tym 5 mln zł dotacja z Polskiego Ładu, 4 mln 040 tys. zł z budżetu powiatu, a 1 mln 400 tys. zł budżetu gminy. Ponadto powiat przebudował na terenie gminy za własne środki 1,1 km drogi powiatowej Busieniec - Putnowice za kwotę 1 mln 090,1 tys. zł.

Przebudowana droga powiatowa w Raciborowicach Kolonii

Przebudowana droga powiatowa Kurmanowie – Buśno

Przebudowana droga powiatowa Raciborowice – Strzelce - Kolonia – Horeszkowice

Przebudowana droga powiatowa Busieniec – Buśno

Ogółem w 2023 r. na terenie gminy zrealizowano inwestycje oraz remonty dróg za kwotę ponad 29 mln. 117,5 tys. zł, w tym środki własne gminy 3 mln 696,7 tys. zł oraz Powiatu Chełmskiego 4 mln 040 tys. zł. Ze źródeł zewnętrznych krajowych: z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, Rządowego Funduszu Dróg Samorządowych oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych pozyskano 21 mln 380,8 tys. zł.

Realizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej w 2023 r. została wykonana zgodnie z założeniami. W 2023 roku ponownie zwiększono wydatki inwestycyjne i jednocześnie osiągnięto rekordowy wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań (art. 243 uofp) na 2024 rok w wysokości 16,22 %, o 1,23 % więcej w stosunku do 2023 roku.

Realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przebiegała zgodnie z przyjętymi założeniami. W 2023 r. zgodnie z uchwałą Rady Gminy Białopole Nr XLIII/184/18 z dnia 6 września 2018 r. utrzymano maksymalną liczbę punktów sprzedaży alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży tj. 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży i 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W 2023 r. liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zwiększyła się o 1 w stosunku do 2022 r. i wynosi 8. Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu) w 2023 r. sfinansowane zostały m.in. wydatki na programy profilaktyczne realizowane przez szkoły z terenu gminy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowała również kampanie edukacyjne.

Liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	
2022 r.	7
2023 r.	8

W stosunku do 2022 r. nastąpił wzrost o 13 % wpływu ze sprzedaży alkoholu, który w 2022 r. osiągnął kwotę 2.695.569,87 zł, a wzrost zanotowano o kwotę 394.597,30 zł.

Kwota ze sprzedaży alkoholu	
2022 r.	2.669.569,87
2023 r.	3.064.167,17

W 2023 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wpłynęły wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie oraz o skierowanie do sądu. Zauważa się spadek o 3 wnioski w stosunku do 2022 roku.

Liczba wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie	
2022 r.	3
2023 r.	0

W 2023 r. w gminie Białopole do Zespołu Interdyscyplinarnego trafiło 6 Niebieskich Kart, zaś w 2022 r. - 5, zanotowano wzrost o 1 Niebieską Kartę.

Liczba Niebieskich Kart	
2022 r.	5
2023 r.	6

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny była prowadzona zgodnie z planowanymi założeniami. Ma to odzwierciedlenie w środkach finansowych wydatkowanych na zadania z zakresu polityki społecznej, które wyniosły w roku 2023 – 2.880.654,15 zł. W dziale 855 – Rodzina

wydatkowano 1.867.546,32 zł, co stanowi 64,8 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 935.530,60 zł, co stanowi 32,5 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 55.552,43 zł co stanowi 1,9 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 14.904,80 zł. co stanowi 0,5 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatkowano 9.120,00 zł, co stanowi 0,3 % ogólnych wydatków.

II. Finanse gminy

Dochody budżetu gminy na 2023 r. zaplanowano w kwocie 26.998.004,16 zł, a wykonano w kwocie 28.117.052,03 zł – wskaźnik realizacji wyniósł 104,14 %. Natomiast wydatki zaplanowane w kwocie 32.807.404,16 zł, wykonano w kwocie 31.504.791,02 zł – wskaźnik realizacji wyniósł 96,03 %. Na 2023 rok zaplanowano deficyt w kwocie 5.809.400,00 zł, który został sfinansowany przychodami z wolnych środków oraz pożyczką preferencyjną z WFOŚiGW w Lublinie. Ponadto przychodami z wolnych środków sfinansowano spłatę rat zaciągniętych kredytów w kwocie 291.600 zł.

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2023 roku wyniosły 9.773,05 zł i były wyższe o 2.679,00 zł od dochodów w 2022 roku. Natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 11.403,34 zł i były wyższe o 4.493,47 zł od wydatków w 2022 roku. Wysoki wzrost dochodów i wydatków samorządowych jest potwierdzeniem efektywnej działalności władz samorządowych w zakresie inwestycyjnym, a szczególnie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizowane projekty inwestycyjne.

Stan zadłużenia gminy na koniec 2023 r. wyniósł 2.201.440,00 zł, co stanowi 7,83 % dochodów budżetu o 0,99% mniej niż w 2022 roku. W przeliczeniu na 1 mieszkańca stan zadłużenia wyniósł 765,19 i był wyższy o 139,53 zł w stosunku do 2022 roku.

Wyjaśniając zadłużenie gminy należy podkreślić, że pod koniec grudnia 2023 roku gmina zaciągnęła preferencyjną pożyczkę z WFOŚiGW w Lublinie na zakup samochodu strażackiego dla OSP Białopole w kwocie 685 tys. zł. Ponadto w 2023 roku gmina dofinansowała modernizację dróg powiatowych kwotą 1 mln 400 tys. zł, gdyby tych zobowiązań nie podjęto zadłużenie zostałoby spłacone. Jednak radni wraz z wójtem uznali, że na bezpieczeństwie mieszkańców nie można oszczędzać, a zerowe zadłużenie byłoby wątpliwym sukcesem, gdyby mieszkańcy nadal jeździli po dziurawych drogach.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na koniec 2023 r. Gmina Białopole osiągnęła rekordowy w historii dopuszczalny limit spłaty zobowiązań w wysokości 16,22 %. Gmina posiada bardzo dużą zdolność do ewentualnego zaciągnięcia kredytu na zabezpieczenie udziału własnego na przyszłe inwestycje współfinansowane przez UE oraz fundusze krajowe.

W 2023 r. umorzono dla osób fizycznych należności w kwocie 3.383,00 zł. Podstawą umorzeń podatków były przyczyny losowe – śmierć, choroba lub klęski żywiołowe. W 2023 roku nie udzielono umorzeń dla firm i osób prawnych.

Na 2023 rok Rada Gminy nie wyodrębniła funduszu sołeckiego. Wszystkie wolne środki przeznaczono na inwestycje.

III. Spółki komunalne i jednostki organizacyjne gminy

W gminie nie ma powołanych spółek komunalnych. Na terenie Gminy Białopole w 2023r. funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne oraz instytucje: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury oraz Szkoła Podstawowa w Białopolu i Filia w Strzelcach.

Średnie zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych w etatach na koniec 2023 roku:

Jednostka organizacyjna	Stale zatrudnienie	Czasowe dofin. PUP	Umowa zlecenie
Urząd Gminy Administracja	14,0	0,83 - czasowe	0,25
Urząd Gminy Gosp. Komunalna	5,0	2,0 - PUP 0,66 - czasowe	0
GOPS	6,5	0	0
GOK	3,0	0,5	1,25
SP Białopole oraz Szkoła Filialna Strzelce Nauczyciele	24,0	1,93	0
SP Białopole Obsługa	6,5	5,0	0
SP Białopole Szkoła Filialna Strzelce Obsługa	1,0	2,0	0

Na koniec 2023 roku stałe zatrudnienie było na poziomie 60,0 etatów tj. o jeden etat mniej niż w latach poprzednich (od grudnia jest wakat na stanowisku Sekretarza Gminy). Również jest niższe zatrudnienie o 2,46 etatu zatrudnionych na czas określony. Zatrudnienie radnych w jednostkach organizacyjnych gminy nadal jest na poziomie z lat poprzednich tj. 2 radnych: 1 w Szkole Podstawowej w Białopolu i 1 w Szkole Filialnej w Strzelcach.

IV. Mieszkańcy gminy

W stosunku do roku poprzedniego w 2023 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 13 osób. Na koniec roku wynosiła 2.877 osób, w tym 1.440 kobiet i 1.437 mężczyzn.

W poszczególnych kategoriach wiekowych przedstawia się następująco:

- w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) - liczba dziewczynek wynosiła 199, chłopców – 199,
- w wieku produkcyjnym (15-59 lat) - liczba kobiet wynosiła 817, a mężczyzn w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 972,
- w wieku poprodukcyjnym - liczba kobiet wynosiła 424, a mężczyzn 266.

W 2023 r. urodziło się w gminie 17 dzieci, w tym 10 dziewczynek i 7 chłopców, zmarło 28 osób, w tym 16 kobiet i 12 mężczyzn. Zatem ujemny przyrost naturalny w 2023 roku wyniósł 0,61 % i jest nieznacznie niższy o 0,02 % od 2022 roku. W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano w 2023 r. niższą o 3 liczbę urodzeń oraz niższą o 4 liczbę zgonów.

Najczęstsze przyczyny zgonów to długotrwałe choroby i wiek. W 2023 r. nie odnotowano zgonów niemowląt.

V. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy w 2023 roku podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewniał Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Białopolu. NZOZ działalność prowadzi w budynku stanowiącym mienie gminne na podstawie umowy najmu z obowiązkiem bieżącego utrzymania obiektu.

W 2023 roku na wniosek gminy Rządowy Fundusz Polski Ład przyznał dofinansowanie na termomodernizację budynku Gminnego Ośrodka Zdrowia w kwocie 1 mln 800 tys. zł, tj. 90% wartości inwestycji. Inwestycję zostanie zrealizowana w 2024 roku.

W 2023r. gmina samodzielnie nie realizowała programów zdrowotnych.

W gminie w 2023 roku funkcjonowała 1 apteka.

VI. Pomoc społeczna

Pomoc i wsparcie w gminie Białopole w 2023 roku uzyskało 151 osoby, co stanowiło 5,25 % wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny w stosunku do 2022 roku łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 33 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 7 rodzin.

W gminie Białopole najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną wskazanymi przez ośrodek pomocy społecznej w 2023 roku było kolejno: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność i bezdomność.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach, korzystających z pomocy społecznej		
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2022 r.	53	184
2023 r.	46	151

W 2023 roku zasiłek rodzinny pobierało 151 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 33 rodziny (co stanowi spadek o 18 % w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wyniosła 274.982,88 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 42.020,23 zł. Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w ciągu roku oraz kwoty świadczenia.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami		
Liczba rodzin		
Rok	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	85	55

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku	
Rok	Kwota
2022	317.003,11 zł
2023	274.982,88 zł

VII. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura drogowa w gminie obejmowała w 2023 roku 48 km dróg głównych gminnych, 139,2 km dróg gminnych dojazdowych, 32 km powiatowych oraz 9,4 km drogi wojewódzkiej. Drogi asfaltowe na koniec 2023 r. stanowiły 82,5% głównych dróg gminnych, 73,2% dróg powiatowych oraz 100% wojewódzkich. Do ok. 99% gospodarstw zapewniony jest dojazd drogami asfaltowymi. W 2023 roku przebudowano: 1,8 km dróg gminnych w Teresinie, 4,5 km w Buśnie, 1,4 km w Białopolu, 0,7 km w Strzelcach oraz 2,4 km w Raciborowicach.

Długość czynnej sieci wodociągowej nie zmieniła się na koniec 2023 r. i wynosiła 81,6 km, a sieci kanalizacyjnej 3,4 km. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 99 % mieszkań. Sieć jest wybudowana we wszystkich sołectwach, zatem wszyscy zainteresowani podłączeniem się do sieci wodociągowej mają zapewniony dostęp do bieżącej wody. Dostęp do sieci kanalizacyjnej posiada 16% gospodarstw domowych.

W 2023 roku zakończono największą inwestycję ostatnich lat – kompleksową modernizację ujęć wody w Białopolu i w Raciborowicach. W 2023 r. pobrano z obydwu ujęć wody 133.275 m³, w tym gospodarstwa domowe i zakłady pracy 119.275 m³, płukanie i cele p.poż 5.500 m³ oraz straty wynikające m.in. z awarii 8.500 m³.

Mimo opracowania w 1996 roku Gminnego Programu Gazyfikacji gmina nie posiada czynnej sieci gazowej. Obecnie czekamy na decyzje PGNiG w tej sprawie. Główną przyczyną braku zainteresowania gazyfikacją przez PGNiG jest duża odległość od sieci gazociągowej oraz niska opłacalność tej inwestycji na terenach gmin wiejskich.

VIII. Transport

Gmina Białopole nie posiada transportu zbiorowego zarządzanego przez samorząd. Dowożenie 98 uczniów do szkół odbywa się autobusami kursowymi prywatnej komunikacji.

Komunikacja prywatna również zapewnia dojazd do Chełma. Koszt biletów dla uczniów z terenu gminy w 2023 roku wyniósł 159.118,62 zł.

Dzięki położeniu drogi wojewódzkiej w centralnej części gminy, mieszkańcy mają możliwość dojazdu do miast najbliższej położonych tj. Chełma i Hrubieszowa, a także do Lublina czy Warszawy.

IX. Bezpieczeństwo w gminie

W 2023 r. gmina Białopole w stosunku do ubiegłego roku była jedną z najbezpieczniejszych gmin w powiecie chełmskim. Priorytetami dotyczącymi poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego były:

- utrzymanie niskiego poziomu zagrożenia przestępczością oraz dalsza poprawa wykrywalności przestępstw, głównie tych najbardziej uciążliwych społecznie (kradzież mienia, kradzież z włamaniem, bójka i pobicie, uszkodzenia ciała, uszkodzenie rzeczy, przestępstwa rozbójnicze), ograniczenie przestępczości narkotykowej, a także konsekwentne przeciwdziałanie przestępczości związanej z nielegalnym obrotem wyrobami tytoniowymi,
- poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwiększenie obecności służb patrolowych w miejscach szczególnie zagrożonych oraz zapewnienie wyższej skuteczności tych służb w ujawnianiu przestępstw i wykrywaniu sprawców,
- reagowanie na wszelkie zachowania negatywnie wpływające na poczucie bezpieczeństwa,
- wszechstronne rozpoznanie oraz zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie we współpracy z odpowiednimi organami i urzędami.

Na terenie gminy odnotowano 125 interwencji, przeprowadzono 20 czynności (spadek o 10 do roku ubiegłego) wyjaśniających w sprawach o wykroczenia. W ich efekcie skierowano 18 wniosków o ukaranie do sądu w 2 przypadkach odstąpiono od skierowania. Nałożono 72 mandaty karne, które dotyczyły najczęściej wykroczeń w ruchu drogowym oraz za spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych. Najliczniejszą grupę przestępstw w gminie stanowią przestępstwa gospodarcze (oszustwa i nie alimentacja) – 10.

Czyny zabronione: - przeciwko życiu i zdrowiu – nie było; przeciwko mieniu – 2; dotyczące przestępstw gospodarczych – 9; dotyczące niedopełnienia lub przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego - 0.

Zdarzenia w ruchu drogowym

Obszar	2022				2023			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Gmina Białopole	2	0	2	13	2	0	2	9

Dane pozyskane z Komisariatu Policji w Żmudzi

W ramach realizacji działań o charakterze profilaktycznym wdrażane są liczne przedsięwzięcia skierowane do przedszkolaków i do uczniów wszystkich szkół.

Do dzieci adresowane są przedsięwzięcia pt. „Bezpieczny Pierwszak”, „Jestem Bezpieczny”, które miały na celu uświadomienie dzieciom zasad bezpiecznego poruszania się po drodze, po przejściu dla pieszych w trakcie drogi do/ze szkoły, rodzaju zagrożeń wynikających z kontaktu z osobą obcą, która może chcieć zrobić dziecku krzywdę, sposobu zachowania się w trakcie ataku agresywnego psa, zasad poprawnego zachowania się w szkole i po za nią, a także przekazanie dzieciom wiedzy dotyczącej reakcji na agresję rówieśniczą.

Do starszych dzieci i młodzieży skierowane są programy i akcje „Bezpieczeństwo w sieci”, oraz „Cyberprzestępczość”. Akcje informacyjne i prewencyjne mają na celu uświadomienie dzieciom i młodzieży zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z sieci Internet. Ponadto przekazywana była wiedza dotycząca odpowiedzialności karnej za popełnianie czynów karalnych.

Bezpieczeństwo p.poż.

Na terenie gminy w 2023 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym jako stowarzyszenie było zarejestrowanych 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP działają w następujących miejscowościach: Białopole, Buśno, Horeszkowice, Kurmanów, Raciborowice-Kolonia, Strzelce, Teremiec oraz Teresin. Jednostki OSP w swych szeregach skupiają 249 strażaków-ochotników, w tym 14 kobiet. Co roku 8 drużyn OSP (64) strażaków brało udział w zawodach sportowo-pożarniczych. W 2023 roku w zawodach sportowo-pożarniczych wzięło udział 5 jednostek oraz dwie Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze z Białopola i Horeszkowic. Każda jednostka ma murowaną strażnicę (z tytułem użyczenia) z zainstalowaną elektryczną syreną alarmową. Cztery z nich typu „S” posiadają łącznie 5 stanowisk garażowych.

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy wykonuje głównie OSP Białopole wchodząca w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W przypadku wystąpienia pożaru do akcji włączane są jednostki Komendy Miejskiej PSP w Chełmie oraz z gmin sąsiednich - jednostki OSP należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, podobnie też nasza jednostka uczestniczy w akcjach ratowniczych w sąsiednich gminach.

Jednostka OSP Białopole w 2023 r. uczestniczyła w likwidacji 23 zdarzeń na terenie naszej gminy, nie brała udziału w ćwiczeniach z jednostkami PSP i OSP innych gmin wchodzących w skład KSRG. Dzięki wysokiej wiedzy pożarniczej mieszkańców oraz aktywnej działalności druhów w jednostkach OSP, gmina Białopole od wielu lat jest jedną z najbezpieczniejszych gmin w powiecie chełmskim. Według Systemu Wspomagania Decyzji KM PSP w Chełmie na terenie gminy Białopole nastąpił spadek liczby zdarzeń o 1 (4,17%) w porównaniu z rokiem 2022, pożarów – wzrost o 6 co stanowi 54,55 %, miejscowe zagrożenia – spadek o 6, co stanowi 33,33 %, fałszywe alarmy – 0.

Zdarzenia na terenie gminy Białopole w roku 2022 i 2023

Gmina Białopole	Ilość wyjazdów do pożarów	Ilość wyjazdów do miejscowych zagrożeń	Ilość wyjazdów do fałszywych alarmów	Razem
Rok 2022	5	18	1	24
Rok 2023	11	12	0	23

Dane pozyskane z PSP Chełm

Stan sprzętu strażackiego na terenie gminy w 2023 r.

Lp.	Nazwa sprzętu	ilość
1.	Średni samochód ratowniczo – gaśniczy GBA VOLVO FLD3C FL OSP Białopole	1
2.	Średni samochód gaśniczy Mercedes Benz 1222 –OSP Białopole	1
3.	Lekki samochód pożarniczy- OSP Białopole, Buśno, Raciborowice-Kolonia, Teremiec	4
4.	Motopompa pływająca “Maxima”	1
5.	Pompa szlamowa	1
6.	Drabiny (nasadkowe i wysuwane)	5
7.	Aparat powietrzny nadciśnieniowy BD 96 Compact	4
8.	Narzędzie ratownicze Hooligan	1
9.	Agregat prądotwórczy	1
10.	Piła spalinowa do betonu i stali	1
11.	Motopompy pożarnicze P-05	9
12.	Zestaw hydrauliczny LUKAS	1
13.	Rozpierzacz ramieniowy	1
14.	Sygnalizator bezruchu	4
15.	Zestaw ratowniczy RSP-1 (torba ratownicza z wyposażeniem)	1
16.	Pilarka spalinowa STIHL	2
17.	Radiostacja stacjonarna i samochodowe	6
18.	Radiostacje nasobne	4
19.	Zestaw 3 poduszek wysokociśnieniowych wraz z akcesoriami	1
20.	Motopompa pożarnicza Tohatsu	1
21.	Rozpierzacz kolumnowy	1

W 2023 roku KM PSP w Chełmie pośredniczyła w przyznawaniu dofinansowań dla jednostek OSP na zakup sprzętu pożarniczego oraz wyposażenia osobistego strażaków. W ramach dotacji z MSWiA – dofinansowanie otrzymało OSP Horeszkowice w wysokości 2.500 zł na zakup sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej oraz wyposażenia osobistego i ochronnego. Dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej w Lublinie otrzymało OSP Białopole – 475.000 zł na zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego VOLVO.

W ramach dotacji „Dofinansowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” otrzymały OSP Białopole – 3.000,00 zł. oraz OSP Horeszkowice – 3.000,00 zł na potrzeby Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. Ponadto OSP Białopole otrzymało 15.000 zł z WFOŚiGW w Lublinie na zakup ubrań dla MDP.

OSP Strzelce na remont budynku świetlicy wiejskiej otrzymało dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, działanie „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER+” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Operacja realizowana w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność wdrażanej przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemi Chełmskiej”.

Wartość dofinansowania: 137 760 zł.

W 2023 roku Gmina Białopole udzieliła dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Białopolu w kwocie 684.890,00 zł na zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego VOLVO oraz kwotę 9.089 zł na ubezpieczenie samochodu.

X. Oświata

W gminie w 2023 roku. funkcjonowała Szkoła Podstawowa w Białopolu, do której uczęszczało 155 uczniów oraz podległa jej Szkoła Filialna w Strzelcach, do której uczęszczało 14 uczniów. We wrześniu 2023 r. naukę rozpoczęło 231 uczniów, w tym 169 w szkołach podstawowych oraz 62 w oddziałach i punkcie przedszkolnym.

W szkołach odbywała się również nauka języka obcego – języka angielskiego uczyło się 201 uczniów (łącznie z oddziałami przedszkolnymi i punktem przedszkolnym), a dodatkowego języka obcego – niemieckiego uczyło się 34 uczniów.

Do jednej klasy (oddziału) w 2023 r. uczęszczało średnio: 19,4 uczniów w Białopolu (najwięcej 28, najmniej 7 uczniów w klasie) i 4,7 uczniów w Szkole Filialnej w Strzelcach (najwięcej 5, najmniej 4 uczniów w klasie).

W szkołach zatrudnionych było 29 nauczycieli (w przeliczeniu na etaty 26,04), w tym 1 nauczyciel początkujący, 10 nauczycieli mianowanych i 18 nauczycieli dyplomowanych.

Wyniki egzaminów ósmoklasisty przedstawiają się następująco:

- j. polski 68 %,
- matematyka 33 %,
- j. angielski 46 %.

Wynik z egzaminu z języka polskiego jest nieznacznie wyższy od średniej w powiecie chełmskim, zaś z pozostałych przedmiotów wyniki są niestety niższe od średniej w powiecie chełmskim.

Wszyscy po ukończeniu ósmej klasy kontynuują naukę w szkołach średnich.

93 uczniów szkół z terenu gminy Białopole dojeżdżało do szkoły poprzez zorganizowane przez gminę środki transportu publicznego. Z kolei 5 uczniów było dowożonych przez rodziców.

Wydatki gminy na oświatę w 2023 r. wyniosły 4.313.146 zł, które sfinansowano z subwencji oświatowej - 2.252.740 zł oraz dotacji w wysokości 240.956 zł. Gmina Białopole dofinansowała zadania oświatowe w 2023 r. własnymi środkami w wysokości 1.819.450 zł o 553.520 zł więcej niż w 2022 roku. Wzrost dofinansowania oświaty środkami własnymi gminy jest spowodowany niedoszacowaną subwencją oświatową oraz wzrostem kosztów energii i oleju opałowego.

Przedszkola

W gminie funkcjonował 1 punkt przedszkolny przy szkole w Białopolu, do którego uczęszczało 21 dzieci oraz 2 oddziały przedszkolne (Białopole i Strzelce), do których uczęszczało 41 dzieci, w tym 25 w Białopolu oraz 16 w Szkole Filialnej w Strzelcach. Ogółem w gminie z wychowania przedszkolnego skorzystało 62 dzieci.

W 2023 roku na prowadzenie przedszkoli gmina wydała 294.175 zł, w przeliczeniu na jednego ucznia 4,744,75 zł.

Dodatkowo za pobyt 7 dzieci z terenu gminy Białopole w przedszkolach w innych miejscowościach gmina zapłaciła 36.550 zł.

XI. Kultura i Sport

W Gminnym Ośrodku Kultury w Białopolu wraz z Gminną Biblioteką zatrudnionych jest 3 pracowników. Ponadto działalność kulturalną prowadzi 3 instruktorów zatrudnionych na umowę – zlecenie oraz okresowo w ramach staży dofinansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działalność kulturalną wspiera 2 pracowników.

GOK w Białopolu oprócz organizacji lub współorganizacji różnego rodzaju uroczystości i imprez organizowanych na terenie Gminy prowadzi Bibliotekę, opiekuje się 3 Zespołami Śpiewaczymi: „Borowianki” z Raciborowic-Kolonii, „Flowers” i „Remedium” z Białopola, współpracuje m.in. z miejscową szkołą, w której działa uczniowski Zespół Pieśni i Tańca „Tęcza”, 10 Kołami Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniami z naszej Gminy, Związkiem Emerytów i Rencistów, Chełmską Biblioteką Publiczną, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Lublinie i innymi instytucjami.

W 2023 r. zorganizowano 29 wydarzeń kulturalnych oraz sportowo – rekreacyjnych tj.: Gminne Święto Plonów, Spotkanie Opłatkowe i Noworoczne oraz Święte Wieczory, „Lato na Sportowo” - Turniej Dzikich Drużyn w Piłce Nożnej oraz atrakcje dla dzieci, Turnieje Tenisa Stołowego, „Święto Kwitnącej Lipy” i Święto Ziemniaka w Teresinie, Święto Rodziny na stadionie w Białopolu, Dzień Seniora, Powiatowy Przegląd Pieśni Maryjnej i Otwarcie Strzelnicy Wirtualnej w Publicznej Szkole Podstawowej w Białopolu, Dzień Matki i Dziecka oraz Jubileusz KGW Horeszkowice i Strzelce – Kolonia, Jubileusz 40-lecia Zespołu „Borowianki”, 60 – lecie powstania Szkoły w Białopolu, Spotkanie Integracyjne Kobiet z terenu Gminy Białopole, Mistrzostwa Powiatu Chełmskiego w Szachach i Szachowy Turniej Niepodległości Ziemi Chełmskiej oraz Święto Niepodległości, Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze oraz rozgrywki Gminnej Ligi w halowej piłce nożnej, oprócz tego odbywały się: warsztaty rękodzieła i warsztaty kulinarne dla KGW oraz warsztaty biżuterii i makramy dla dzieci. Poza tym uczestniczyliśmy w Wojewódzkim Konkursie na Palmę i Pisanek Wielkanocną, Powiatowym Święcie Plonów. Ogółem w wydarzeniach wzięło udział 4700 osób.

Zespoły reprezentowały gminę 10 razy na Przeglądach i Festiwalach w sąsiednich gminach, a 11 razy w naszych gminnych uroczystościach. Gminny Ośrodek Kultury był organizatorem Konkursu fotograficznego pt.: „Moja Mała Ojczyzna – Gmina Białopole”, konkursu na „Najpiękniejszą pisanek wielkanocną”, a także na „Świąteczną Kartkę Bożonarodzeniową”.

W 2023 roku zespół „Borowianki” z Raciborowic – Kolonii oraz KGW Horeszkowice i Strzelce - Kolonia świętowało swoje Jubileusze. Z tej okazji Samorząd Gminy Białopole i Starostwo Powiatowe w Chełmie nagrodziło ich za wieloletnią działalność. Ponadto na wniosek Gminnego Ośrodka Kultury zespół „Borowianki” z Raciborowic - Kolonii otrzymał od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nagrodę okolicznościową w kwocie 15.000,00 zł, zespół także otrzymał Dyplom Uznania od Wojewody Lubelskiego.

Na terenie gminy Białopole znajduje się 10 zmodernizowanych remizo-świećlic, w tym jedna wybudowana od podstaw w Strzelcach – Kolonii. Wszystkie są do dyspozycji mieszkańców, Zespołów Śpiewaczych, Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Kół Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszeń. Świećlica w Raciborowicach w dalszym ciągu służy też Spółdzielni Socjalnej „MDB Dynamiczna”. Świećlice są miejscem integracji lokalnej społeczności, gdzie odbywają się wszystkie imprezy gminne oraz zebrania organizowane w danej miejscowości, również imprezy rodzinne.

W zależności od zaplanowanych terminów w świećlicach organizowane są imprezy okolicznościowe m.in.: Spotkania Oplatkowe Kół Gospodyń Wiejskich, Święte Wieczory, Dzień Babci i Dziadka, jubileusze okolicznościowe, Dzień Matki i Dziecka, Dzień Seniora, Święto Kwitnącej Lipy, spotkanie Integracyjne Kobiet z terenu Gminy Białopole oraz inne spotkania integrujące społeczność również zebrania wiejskie, Kół Gospodyń Wiejskich i Stowarzyszeń, strażackie, młodzieżowe, próby zespołów śpiewaczych. Podczas spotkań w świećlicach Panie z KGW w mniejszym gronie wykonują różnego rodzaju rękodzieła artystyczne. Ponadto większość świećlic wyposażona jest w stoły do tenisa, przy których miłośnicy tej dyscypliny sportu głównie w okresie jesienno – zimowym często spędzają swój wolny czas.

W 2023 r. kontynuowany był remont budynku świećlicy wiejskiej w miejscowości Strzelce, po wcześniejszej wymianie dachu i dociepleniu stropu, wykonano docieplenie ścian zewnętrznych, wymianę podłogi drewnianej na posadzkę z płytek gres, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, malowanie pomieszczeń, wymianę kotła i instalacji c.o., instalacji wodociągowej. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, działanie „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER+” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W Bibliotece Publicznej Gminy Białopole w 2023 roku zarejestrowano ogółem 460 czytelników:

- Biblioteka Gminna - 430 czytelników,
- Filia Biblioteczna w Strzelcach - Kolonii - 30 czytelników.

W ciągu roku zakupiono do Biblioteki 274 vol., z czego 119 vol. ze środków MKiDN.

Liczba odwiedzin w wypożyczalni książek w Bibliotece Gminnej – 2476 osób, w Filii Bibliotecznej - 283 osoby.

Wypożyczenia książek na koniec 2023 r. – 6804 vol., w tym:

- 4188 vol. – literatura dla dorosłych,
- 1693 vol. – literatura dla dzieci i młodzieży,
- 923 vol. – literatura popularno-naukowa.

Filia Biblioteczna w Strzelcach-Kol.- wypożyczenia 355 vol., w tym:

- 251 vol. – literatura dla dorosłych,
- 75 vol. – literatura dla dzieci i młodzieży,
- 29 vol. – literatura popularno-naukowa.

Na początku stycznia 2023 r. podsumowany został konkurs „Czytelnik Roku 2022”, w którym nagrodzono 22 najbardziej aktywnych czytelników z różnych kategorii wiekowych. Biblioteka prenumeruje 6 tytułów prasy.

W Bibliotece znajdują się 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.

Biblioteka w 2023 r. po raz kolejny skorzystała z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” zakup nowości wydawniczych do Bibliotek Publicznych, pozyskaliśmy środki finansowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 3.000 zł.

Biblioteka w 2023 r. korzystała z najnowocześniejszego systemu bibliotecznego Alma wraz z wyszukiwarką Primo. Zadanie „Dofinansowano ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W 2023 r. zakończono wprowadzanie księgozbioru do programu bibliotecznego, zakupione nowości wprowadzane są na bieżąco. W miarę możliwości prowadzona jest selekcja księgozbioru, książki zniszczone i zdeaktualizowane spisywane są na ubytki.

Biblioteka w dalszym ciągu realizuje projekt „Mała Książka – Wielki Człowiek”, w 2023 r. rozdano wyprawki dla 15 dzieci, podczas realizacji tego projektu biblioteka pozyskała 51 małych czytelników. Biblioteka może korzystać także z darmowej wypożyczalni międzybibliotecznej ACADEMICA, umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. W 2023r. Biblioteka była Beneficjentem Programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. W ramach zadania zakupiono m. in.: 3 stacjonarne zestawy komputerowe, 2 komputery przenośne, 2 drukarki, urządzenie wielofunkcyjne, ekran i projektor multimedialny. Koszt zadania ogółem wynosi 27.525 zł, z tego 23.394 zł dofinansowania z Instytutu Książki.

Działalność sportowa

Działalność sportową na terenie gminy Białopole w 2023 r. prowadził Gminny Ośrodek Kultury przy współpracy ze szkołami i Gminnym Klubem Sportowym „UNIA” Białopole, która skoncentrowana jest na organizacji turniejów, zawodów, treningów i meczów piłkarskich, które odbywają się w zależności od pory roku w hali sportowej lub na stadionie sportowym w Białopolu. Posiadamy dużą halę sportową, która służy dzieciom i młodzieży nie tylko podczas zajęć lekcyjnych, ale również szczególnie w okresie zimowym w godzinach popołudniowych, korzystają z niej też dorośli użytkownicy, także w tym czasie wszyscy chętni bezpłatnie mogą korzystać z siłowni sportowej. W okresie wiosenno-letnim do dyspozycji uczestników jest także znajdujące się obok budynku hali - boisko wielofunkcyjne oraz plac zabaw dla najmłodszych. W okresie jesienno – zimowym w hali sportowej odbywają się rozgrywki Gminnej Ligi w halowej piłce nożnej, mistrzostwa gminy w tenisie stołowym, turnieje szachowe oraz zajęcia treningowe drużyn piłkarskich Gminnego Klubu Sportowego „UNIA” Białopole. W skład GKS „UNIA” Białopole w rundzie wiosennej sezonu 2022/2023 wchodziło 4 drużyny piłkarskie:

- Żak - 10 zawodników – rozgrywała turnieje bez klasyfikacji
- Orlik - 12 zawodników – rozgrywała turnieje bez klasyfikacji
- Młodzik - 18 zawodników – miejsce 6
- Senior - 20 zawodników – miejsce 12

Po zakończeniu rundy jesiennej sezonu 2023/2024 i zweryfikowaniu tabel przez LZPN poszczególne drużyny GKS „UNIA” Białopole zajęły następujące miejsca w swoich ligach:

- Żak - 14 zawodników - rozgrywała turnieje bez klasyfikacji
- Orlik - 14 zawodników – rozgrywała turnieje bez klasyfikacji
- Młodzik - 19 zawodników – miejsce 5
- Senior - klasa okręgowa - 20 zawodników - miejsce 14
- Senior - B klasa - 18 zawodników - miejsce 10

Ogółem na bieżącą działalność kulturalną i sportowo – rekreacyjną w 2023 r. wydatkowano 589.292 zł.

Przedsiębiorczość i zatrudnienie

W 2023 r. swoją działalność gospodarczą utworzyło 6 nowych przedsiębiorców (wzrost o 4). Najczęstszym przedmiotem działalności gospodarczej są usługi związane z branżą handlową, transportową i budowlaną. Jednocześnie działalność gospodarczą wyrejestrowało 7 przedsiębiorców (wzrost o 1 do roku 2022 roku).

Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach gminy Białopole .

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych		Liczba podmiotów w 2023 r.		Liczba ludności w miejscowości	% mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą
	ogółem	% podmiotów w gminie	zarejestrowanych	wykreślonych		
Białopole	54	44,63	1	1	850	6,35
Buśno	16	13,22	0	0	322	4,97
Busieniec	0	0,0	0	0	7	0,0
Grobelki	0	0,0	0	0	43	0,0
Horeszkowice	10	8,26	0	0	122	8,20
Kicin	4	3,31	1	0	122	3,28
Kurmanów	3	2,48	1	0	115	2,61
Maziarnia Strzelecka	2	1,65	0	0	65	3,08
Raciborowice	10	8,26	1	1	277	3,61
Raciborowice-Kolonia	4	3,31	0	0	182	2,20
Strzelce	6	4,96	0	2	321	1,87
Strzelce-Kolonia	3	2,48	0	0	102	2,94
Teremiec	2	1,65	2	0	115	1,74
Teresin	7	5,79	0	3	200	3,5
Zabudnowo	0	0,0	0	0	34	0,0
RAZEM	121	100,00	6	7	2877	4,20

Dane własne

Stopa bezrobocia

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie według stanu na grudzień 2023 roku wynosiła 4 204 osób, a w gminie Białopole liczba bezrobotnych wynosiła 88 osób. W porównaniu do 2022 roku (4 855) odnotowano spadek poziomu bezrobocia w powiecie chełmskim – o 651 osób co stanowi 13,41 %, natomiast w gminie Białopole liczba bezrobotnych w 2023 r. zmniejszyła się o 17 osób, co stanowi 16,2 %.

Poziom bezrobocia w gminie Białopole na tle powiatu chełmskiego i województwa lubelskiego - stan na IV kwartał 2023 r.

Miasta/ Gminy	Liczba bezrobotnych ogółem	Kobiety	Uprawnieni do zasiłku	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakł. pracy	Długotrwale bezrobotni pow. 24 m
Gmina Białopole	88	46	14	5	15
Ogółem Powiat Chełmski	4 204	2 313	578	161	836
Województwo lubelskie	57 386	28 316	6 665	1 853	16 097

Dane pozyskane z WUP w Lublinie

Na koniec grudnia 2023 roku stopa bezrobocia w Polsce wynosiła – 5,1 %, w województwie lubelskim 7,5 %, w powiecie chełmskim 12,2 %.

XII.Ochrona środowiska

W gminie nie funkcjonują zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska.

Do gminnej oczyszczalni ścieków komunalnych w 2023 r. zrzucano 14.783 m³ ścieków. Koszty gospodarki ściekowej w 2023 r. wyniosły 120.740,34 zł. W latach 2024 – 2026 zaplanowana jest modernizacja oczyszczalni ścieków. Na to zadanie gmina pozyskała dotację z Rządowego Funduszu Polski Ład 7,1 mln zł.

W 2023 r. nie stwierdzono występowania dzikich wysypisk odpadów komunalnych. Odpady komunalne były odbierane i wywożone do instalacji regionalnej w Srebrzyszczu. Zadanie w zakresie odbioru odpadów z terenu gminy w 2023 roku wykonywała firma P.W. Ewa Grzywna – Żmuda na podstawie rozstrzygniętego przetargu w 2022 roku.

W 2023 roku na terenie gminy wytworzono 378,46 ton odpadów, w tym odebrano od mieszkańców i firm 355,36 ton oraz skompostowano 24,1 ton bioodpadów . Całkowity koszt poniesiony na odbiór odpadów wyniósł 291.825 zł. W 2023 roku wymagany wskaźnik recyklingu wynosił 35%. Gmina Białopole wywiązała się z tego obowiązku osiągając wynik recyklingu odebranych odpadów na poziomie 46,15 %.

W 2023 r. podobnie jak w latach poprzednich nie odnotowano przekroczeń 24-godzinnego poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10. W 2023 r. również nie odnotowano przypadków narażenia mieszkańców na hałas drogowy według ministerialnych przedziałów przekroczeń.

XIII. Rolnictwo

Na terenie gminy funkcjonuje 840 gospodarstw rolnych, w tym 435 z pełną infrastrukturą gospodarczą, obejmujących 6.220 ha użytków rolnych. Średnie gospodarstwo rolne liczy 7,4 ha. W przeważającej części znajdują się tu gleby dobre. W strukturze zasiewów przoduje pszenica ozima, rzepak ozimy, burak cukrowy i inne zboża. Z uwagi na spory udział w użytkach rolnych łąk i pastwisk rolnicy zajmują się hodowlą bydła, która prowadzona jest w kierunku mlecznym i mięsnym. Największa hodowla skupiona jest wokół łąk i pastwisk położonych wzdłuż rzeki Wełnianki. Na terenie Gminy Białopole tereny łowieckie są dzierżawione przez 4 koła łowieckie.

W związku z nadmiernie rozbudowaną populacją bobra europejskiego na terenie Gminy Białopole na podstawie decyzji zezwalającą na redukcyjny odstrzał tego gatunku, koła łowieckie z 4 obwodów łowieckich na terenie Gminy Białopole dokonały odstrzału 5 osobników tego gatunku.

XIV. Planowanie przestrzenne

W 2023 roku gmina nie posiadała miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Natomiast 100 % powierzchni gminy posiadało studium miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2023 roku wydano 26 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 9 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 10 dotyczących budowy budynków gospodarczych, 6 związane z działalnością rolniczo-gospodarczą oraz 1 dotyczącą pozostałych budowli. Wydano również 10 decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym 8 dotyczyły inwestycji prowadzonych przez Gminę Białopole.

XV. Realizacja uchwał Rady Gminy.

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Gminy.

W 2023 roku Rada Gminy obradowała na 15 sesjach i podjęła 62 uchwały. Tematyka podjętych przez Radę uchwał dotyczyła głównie spraw z zakresu gospodarowania finansami i mieniem gminnym, organizacji i wdrażania prawa miejscowego, pomocy społecznej, spraw związanych z oświatą i ochroną środowiska. Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z art. 90 ustawy o samorządzie gminnym przekazał do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem - Wojewoda Lubelski, a w zakresie spraw finansowych - Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela.

L.p.	Numer i data podjęcia	Temat	Sposób wykonania
1.	XLVI/225/23 31.01.2023 r.	W sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu “Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2023 roku
2.	XLVI/226/23 31.01.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej mienie gminy	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
3.	XLVI/227/23 31.01.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
4.	XLVII/228/23 24.02.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do porozumienia, którego liderem jest Gmina Białopole w sprawie opracowania i wdrażania Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru funkcjonalnego obejmującego następujące Gminy: Białopole, Kamień, Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka, Dorohusk, Horodło, na lata 2021 – 2027 z perspektywą do 2035 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
5.	XLVII/229/23 24.02.2023 r.	Uchylająca uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu “Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego
6.	XLVII/230/23	Zmieniająca uchwałę w sprawie	Uchwała wchodzi w życie

	24.02.2023 r.	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023.	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego
7.	XLVII/231/23 24.02.2023 r.	W sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu w Gminie Białopole	Uchwała podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i wchodzi w życie z dniem 17 stycznia 2023 r.
8.	XLVII/232/23 24.02.2023 r.	W sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego na 2024 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
9.	XLVII/233/23 24.02.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
10.	XLVIII/234/23 15.03.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w celu opracowania i wdrażania "Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień , Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka , Dorohusk, Horodło na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 roku"	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
11.	XLVIII/235/23 15.03.2023 r.	W sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Ponadlokalnej Strategii Rozwoju dla Gmin: Białopole, Kamień , Leśniowice, Wojsławice, Żmudź, Dubienka , Dorohusk, Horodło na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 roku", w tym trybu konsultacji, o których mowa w art.6 ust.3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego
12.	XLVIII/236/23	W sprawie określenia "Programu	Uchwała wchodzi w życie

	15.03.2023 r.	opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białopole na 2023 rok”	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego
13.	XLVIII/237/23 15.03.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
14.	XLIX/238/23 31.03.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
15.	XLIX/239/23 31.03.2023 r.	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
16.	L/240/23 24.04.2023 r	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Białopole	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
17.	L/241/23 24.04.2023 r	W sprawie rozpatrzenia petycji	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
18.	L/242/23 24.04.2023 r	W sprawie przekazania petycji zgodnie z właściwością	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
19.	L/243/23 24.04.2023 r	Zmieniająca regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Białopole	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2022 r.
20.	L/244/23 24.04.2023 r	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
21.	L/245/23 24.04.2023 r	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
22.	L/246/23 24.04.2023 r	W sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Chełmskiego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
23.	LI/247/23 31.05.2023 r	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Miastem Chełm w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej w żłobku	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
24.	LI/248/23	W sprawie zmian w budżecie	Uchwała wchodzi w życie

	31.05.2023 r	gminy na 2023 rok	z dniem podjęcia
25.	LI/249/23 31.05.2023 r	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
26.	LII/250/23 23.06.2023 r	W sprawie przekazania petycji z dnia 3 kwietnia 2023 r. zgodnie z właściwością	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
27.	LII/251/23 23.06.2023 r	W sprawie rozpatrzenia petycji	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
28.	LII/252/23 23.06.2023 r	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
29.	LII/253/23 23.06.2023 r	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
30.	LII/254/23 23.06.2023 r	W sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Białopole	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
31.	LII/255/23 23.06.2023 r	Sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy z wykonania budżetu za 2022 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
32.	LII/256/23 23.06.2023 r	W sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
33.	LIII/257/23 28.08.2023 r.	W sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Białopole	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego
34.	LIII/258/23 28.08.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
35.	LIII/259/23 28.08.2023 r.	W sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Wojsławice	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
36.	LIII/260/23 28.08.2023 r.	Zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia punktu przedszkolnego na terenie Gminy Białopole	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
37.	LIII/261/23 28.08.2023 r.	W sprawie ustalenia wysokości opłaty za korzystanie z innej formy wychowania	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku

		przedszkolnego w punkcie przedszkolnym w szkole podstawowej prowadzonej przez Gminę Białopole	Urzędowym Województwa Lubelskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2023 r.
38.	LIII/262/23 28.08.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
39.	LIII/263/23 28.08.2023 r.	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
40.	LIV/264/23 26.09.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
41.	LIV/265/23 r. 26.09.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zbycie w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Gminy Białopole na rzecz użytkownika wieczystego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
42.	LIV/266/23 26.09.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
43.	LIV/267/23 26.09.2023 r.	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
44.	LV/268/23 13.10.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Białopole	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
45.	LV/269/23 13.10.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody na przejęcie przez gminę Białopole zadania publicznego w zakresie zarządzania drogą powiatową Nr 1859L	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
46.	LV/270/23 13.10.2023 r.	Zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Chełmskiego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
47.	LV/271/23 13.10.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
48.	LVI/272/23 30.10.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

49.	LVII/273/23 22.11.2023 r.	W sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Białopole	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.
50.	LVII/274/23 22.11.2023 r.	W sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Białopole	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.
51.	LVII/275/23 22.11.2023 r.	W sprawie wprowadzenia opłaty targowej i określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności, wysokości stawek opłaty i zarządzenia jej poboru w drodze inkasa	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.
52.	LVII/276/23 22.11.2023 r.	W sprawie zasad zwrotu wydatków oraz podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia z programu "Posiłek w szkole i domu" na lata 2024-2028	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r.
53.	LVII/277/23 22.11.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
54.	LVII/278/23 22.11.2023 r.	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
55.	LVIII/279/23 5.12.2023 r.	W sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 rok.	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia .
56.	LVIII/281/23 5.12.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
57.	LIX/282/23 5.12.2023 r.	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej.	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.
58.	LIX/283/23 28.12.2023 r.	W sprawie uchwały budżetowej na 2024 rok.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
59.	LIX/284/23 28.12.2023 r.	W sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy na prace	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku

		konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.	Urzędowym Województwa Lubelskiego.
60.	LIX/285/23 28.12.2023 r.	W sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi realizować zadania pożytku publicznego na 2024 rok.	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.
61.	LIX/286/23 28.12.2023 r.	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
62.	LXI/287/23 28.12.2023 r.	W sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

XVI. Administracja i sprawy administracyjne

W 2023 roku stan zatrudnienia w administracji był na niższym poziomie o 2,17 etatu w stosunku do 2022 roku. W pełnym wymiarze na umowę stałą zatrudnionych było 14 osób oraz 0,83 etatu w pełnym wymiarze na czas określony z dofinansowaniem z Powiatowego Urzędu Pracy. Ponadto na umowę zlecenie zatrudniona była 1 osoba (0,25 etatu).

Ogółem koszty utrzymania pracowników Urzędu Gminy w 2023 roku wyniosły 2.069.749 zł, w tym pracowników administracji 1.346.100 zł oraz 723.649 zł pracowników obsługi (konserwatorzy, pracownicy gospodarczy) i były niższe o 163.352 zł od kosztów poniesionych w 2022 roku. Wydatki na utrzymanie Rady Gminy w 2023 roku wyniosły 108.067 zł i były niższe o 10.599 zł od kosztów poniesionych w 2022 roku. W 2023 roku przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił 21 dni, czas oczekiwania jest zależny od czasu oczekiwania na wydrukowanie dowodu osobistego przez Wytwórnę Papierów Wartościowych. Przeciętny czas oczekiwania na decyzję w sprawie wycinki zadrzewienia wyniósł od 2 do 7 dni. W pozostałych sprawach decyzje były wydawane bez zbędnego oczekiwania.

W 2023 roku nie składano skarg na działalność Wójta Gminy Białopole.

W poprzednim roku gmina nie była stroną w cywilnych postępowaniach sądowych.